

LIETUVOS RESPUBLIKOS
CIVILINIO KODEKSO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2024 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1.16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1.16 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Užsienio piliečiams ir asmenims be pilietybės, nuolat gyvenantiems Lietuvos Respublikoje, teikiama pagalba priimant sprendimus ar taikomos kitos veiksnumą padedančios įgyvendinti priemonės Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.“

2 straipsnis. 1.35 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1.35 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Bylos, susijusios su pilnamečių asmenų globa, priklauso Lietuvos Respublikos teismų jurisdikcijai, jeigu tokio asmens nuolatinė gyvenamoji ar turto buvimo vieta yra Lietuvos Respublikoje.“

3 straipsnis. 1.84 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1.84 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1.84 straipsnis. Fizinio asmens sudaryto sandorio pripažinimas negaliojančiu

1. Nepilnamečio iki keturiolikos metų sudarytas sandoris negalioja, išskyrus smulkius buitinius sandorius, kuriuos pagal šį kodeksą ir kitus įstatymus nepilnamečiai iki keturiolikos metų gali sudaryti savarankiškai.

2. Pilnamečio fizinio asmens, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, toje srityje sudarytas sandoris negalioja. Pilnamečio fizinio asmens, kuris dėl savo asmeninių gebėjimų sutrikimo ar nepakankamumo negali apginti savo turtinių interesų ir kurio turtui paskirtas administratorius, sudarytas turtinis sandoris negalioja, išskyrus smulkius buitinius sandorius ir kitus sandorius, kuriuos pagal šį kodeksą ir kitus įstatymus toks pilnametis fizinis asmuo gali sudaryti savarankiškai.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytais atvejais, be šio kodekso 1.80 straipsnio 2 dalyje numatytų pasekmių, sandorio šalis privalo atlyginti antrajai sandorio šaliai, nurodytai šio straipsnio 1 ar 2 dalyje, šios turėtas išlaidas, taip pat jos turto netekimą ar sužalojimą, jeigu pirmoji šalis žinojo arba turėjo žinoti, kad antroji šalis negalėjo sudaryti sandorio dėl šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytų aplinkybių.

4. Ieškinį dėl tokio sandorio pripažinimo negaliojančiu gali pareikšti asmens atstovai pagal įstatymą, asmens turto administratorius ir prokuroras. Jeigu sandoris yra naudingas asmeniui, jo atstovas pagal įstatymą arba jo turto administratorius įstatymų nustatyta tvarka sandorį gali patvirtinti.“

4 straipsnis. 1.85 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1.85 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„1.85 straipsnis. Fizinio asmens, kuris sprendimus tam tikroje srityje priima naudodamasis pagalba, nesinaudojant pagalba sudarytų sandorių pripažinimas negaliojančiais“.

2. Pripažinti netekusia galios 1.85 straipsnio 1 dalį.

3. Pripažinti netekusia galios 1.85 straipsnio 4 dalį.

5 straipsnis. 1.129 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1.129 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) jeigu pilnamečiam asmeniui, kuris negali suvokti savo veiksmų reikšmės ar jų valdyti, pradėta globos nustatymo procedūra ir nepaskirtas globėjas;“.

6 straipsnis. 2.6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.6 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Sandoriai, valstybės ar savivaldybių institucijų ir pareigūnų aktai, kuriais apribojamas civilinis teisnumas ar veiksnumas, negalioja, išskyrus atvejus, kai tokius sandorius ar aktus leidžia įstatymai. Pilnamečio fizinio asmens, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, teisė sudaryti sandorius ar kitaip veikti savarankiškai santuokos, rinkimų ir darbo teisinių santykių srityse negali būti ribojama tuo pagrindu, kad asmeniui nustatyta globa.“

7 straipsnis. Antrosios knygos I dalies I skyriaus trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti antrosios knygos I dalies I skyriaus trečiojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

**„TREČIASIS SKIRSNIS
GLOBOS IR PAGALBOS PRIEMONIŲ REGISTRAS“.**

8 straipsnis. 2.10, 2.10¹ ir 2.11 straipsnių pripažinimas netekusiais galios

Pripažinti netekusiais galios 2.10, 2.10¹ ir 2.11 straipsnius.

9 straipsnis. 2.11¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.11¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2.11¹ straipsnis. Globos ir pagalbos priemonių registras

1. Globos ir pagalbos priemonių registre registruojami asmenys, kuriems nustatyta globa tam tikroje srityje, nepilnamečiai nuo keturiolikos iki aštuoniolikos metų šio kodekso 2.8 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais, šių asmenų globėjai ir rūpintojai, asmenys, kurie yra sudarę sutartį dėl pagalbos priimančiam sprendimui, pagalbą priimančiam sprendimui teikiantys asmenys, sritys, kuriose asmeniui teikiama pagalba priimančiam sprendimui, asmenų pateikti išankstiniai nurodymai ir tvarkomi dėl jų teismo priimtų sprendimų duomenys apie globos nustatymą, sritis, kuriose asmeniui nustatyta globa, globos pabaigą, taip pat duomenys apie sutartis dėl pagalbos priimančiam sprendimui, pagalbos priimančiam sprendimui teikimo pabaigą ir išankstinius nurodymus, asmenų, kurie dėl savo asmeninių gebėjimų sutrikimo ar nepakankamumo negali apginti savo turtinių interesų, turto administravimo faktai ir turto administratoriai. Globos ir pagalbos priemonių registras yra neviešas valstybės registras.

2. Globos ir pagalbos priemonių registro valdytoja yra Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, šio registro tvarkytoją skiria Vyriausybė. Globos ir pagalbos priemonių registro duomenys tvarkomi šio registro nuostatų nustatyta tvarka.

3. Globos ir pagalbos priemonių registro duomenys šio registro nuostatų nustatyta tvarka teikiami tik turintiems įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytą teisę šiuos duomenis gauti duomenų gavėjams jų tiesioginėms funkcijoms atlikti.“

10 straipsnis. 2.13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.13 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2.13 straipsnis. Fizinį asmenų, kuriems nustatyta globa, nuolatinė gyvenamoji vieta

1. Fizinio asmens, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, nuolatinė gyvenamoji vieta pripažįstama jo globėjo nuolatinė gyvenamoji vieta, jeigu globėjas ir globotinis gyvena toje pačioje valstybėje. Ši nuostata netaikoma, jei globotinio asmeninių, socialinių ir ekonominių interesų centras yra kitoje gyvenamojoje vietoje nei jo globėjo nuolatinė gyvenamoji vieta. Tokiu atveju pilnamečio globotinio nuolatinė gyvenamoji vieta nustatoma taikant šio kodekso 2.12 straipsnio nuostatas.

2. Jeigu fizinis asmuo, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, gyvena kitoje valstybėje negu jo globėjas ir toje valstybėje yra globotinio asmeninių, socialinių ir ekonominių interesų centras, laikoma, kad jo nuolatinė gyvenamoji vieta yra toje valstybėje.“

11 straipsnis. 2.25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.25 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Atlikti intervenciją į žmogaus kūną, pašalinti jo kūno dalis ar organus galima tik asmens sutikimu. Sutikimas chirurginei operacijai turi būti išreikštas raštu. Jeigu pilnamečiam asmeniui šioje srityje nustatyta globa, atlikti intervenciją į šio žmogaus kūną: pašalinti jo kūno dalis ar organus, jį kastruoti, sterilizuoti, jo nėštumui nutraukti, jį operuoti, jo organui pašalinti, būtinas teismo leidimas. Šis sutikimas ar teismo leidimas nereikalingas būtino reikalingumo atvejais, siekiant išgelbėti asmens gyvybę, kai jai gresia realus pavojus, o pats asmuo negali išreikšti savo valios.“

12 straipsnis. 2.26 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2.26 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Asmens psichikos būklė gali būti tiriama tik jo sutikimu arba teismo leidimu. Sutikimą atlikti asmens, kuriam šioje srityje nustatyta globa, psichikos būklės tyrimą gali duoti jo globėjas arba teismas. Jeigu asmens gyvybei gresia realus pavojus, skubi psichiatrinė medicinos pagalba gali būti suteikta ir be asmens sutikimo.“

2. Pakeisti 2.26 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Asmuo gali būti paguldintas į psichikos sveikatos priežiūros įstaigą tik jo paties sutikimu, taip pat teismo leidimu. Jeigu asmuo turi psichikos ir elgesio sutrikimą ir yra reali grėsmė, kad jis savo veiksmais ar neveikimu gali padaryti esminę žalą savo ar aplinkinių sveikatai ar gyvybei bei turtui, jis gali būti priverstinai hospitalizuotas, bet ne ilgiau kaip tris darbo dienas. Priverstinė hospitalizacija gali būti pratęsta tik įstatymų nustatyta tvarka teismo leidimu.“

3. Pakeisti 2.26 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Į teismą dėl priverstinės hospitalizacijos pratęsimo psichikos sveikatos priežiūros įstaiga turi kreiptis ne vėliau kaip per 48 valandas nuo asmens paguldymo į psichikos sveikatos priežiūros įstaigą.“

13 straipsnis. 2.114 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2.114 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) visiems steigėjams buvo nustatyta globa šioje srityje arba nebuvo įstatymų nustatyto steigėjų minimumo;“.

2. Pakeisti 2.114 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Ieškinį dėl juridinio asmens įsteigimo pripažinimo neteisėtu gali paduoti juridinio asmens dalyvis ar dalyvio, kuriam šioje srityje nustatyta globa, globėjas, juridinio asmens valdymo organai, taip pat prokuroras, gindamas viešą interesą.“

14 straipsnis. 2.137¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.137¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2.137¹ straipsnis. Išankstinis nurodymas

1. Pilnametis fizinis asmuo gali pateikti išankstinį nurodymą, kaip turėtų būti tvarkomi klausimai dėl jo turtinių ir asmeninių neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimo tuo atveju, jei dėl negalėjimo ateityje suprasti savo veiksmų reikšmės ar jų valdyti jam būtų nustatyta globa tam tikroje srityje arba jei dėl asmeninių gebėjimų sutrikimo ar nepakankamumo ateityje jis negalėtų apginti savo turtinių interesų ir būtų paskirtas jo turto administratorius.

2. Išankstiniame nurodyme asmuo gali:

1) nurodyti asmenis, kuriuos pageidauja, kad teismas skirtų jo globėjais, jei jam būtų nustatyta globa tam tikroje srityje, ir (arba) jo turto administratoriais;

2) nurodyti asmenis, kurių teismas neturėtų skirti jo globėjais, jei jam būtų nustatyta globa tam tikroje srityje, ir (arba) jo turto administratoriais;

3) pareikšti valią dėl gyvenamosios vietos;

4) nurodyti konkretų asmenį, kuris spręstų klausimus dėl jo turtinių ir asmeninių neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimo;

5) pateikti kitus nurodymus.

3. Išankstiniai nurodymai turi būti notarinės formos ir yra registruojami notariname registre ir Globos ir pagalbos priemonių registre. Išankstinius nurodymus turi teisę tvirtinti notarai ir Lietuvos

Respublikos konsuliniai pareigūnai. Vienas išankstinio nurodymo egzempliorius duodamas jį pateikusiam asmeniui, o kitas lieka jį patvirtinusioje įstaigoje. Informacija apie išankstinio nurodymo pateikimą ir jo turinį iki išankstinio nurodymo įsigaliojimo yra konfidenciali.

4. Išankstinis nurodymas įsigalioja, kai įsiteisėja teismo sprendimas, kuriuo asmeniui tam tikroje srityje paskiriamas globėjas, ir galioja išankstiniame nurodyme numatytą terminą. Išankstinis nurodymas, kuriame galiojimo terminas nenustatytas, galioja tol, kol panaikinamas teismo sprendimas dėl globos nustatymo tam tikroje srityje. Išankstinio nurodymo nuostatos taikomos tik toje srityje, kurioje asmeniui nustatyta globa. Išankstinio nurodymo nuostatos dėl asmens turto administratoriaus skyrimo ir dėl asmens turtinių teisių ir pareigų įgyvendinimo įsigalioja, kai įsiteisėja teismo sprendimas, kuriuo paskiriamas asmens turto administratorius, ir galioja šiame nurodyme numatytą terminą, o jei išankstiniame nurodyme galiojimo terminas nenustatytas, jis galioja tol, kol panaikinamas teismo sprendimas dėl turto administratoriaus paskyrimo.

5. Kai išankstinis nurodymas įsigalioja, jo nuostatomis privalo vadovautis visi asmenys ir institucijos, atliekantys veiksmus dėl išankstinį nurodymą pateikusio asmens turtinių ir asmeninių neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimo, išskyrus atvejus, kai dėl pasikeitusių aplinkybių vadovavimasis išankstiniu nurodymu aiškiai nebeatitinka jį pateikusio asmens interesų ir (ar) valios. Tai, kad išankstinis nurodymas nebeatitinka jį pateikusio asmens interesų ir (ar) valios, turi būti konstatuota teismo tvarka. Kreiptis į teismą dėl leidimo nesilaikyti išankstinio nurodymo turi teisę visi suinteresuoti asmenys ar institucijos, kurie turi atlikti veiksmus dėl išankstinį nurodymą pateikusio asmens turtinių ir asmeninių neturtinių teisių ir pareigų įgyvendinimo.“

15 straipsnis. 2.137² straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.137² straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2.137² straipsnis. Išankstinių nurodymų registravimas

1. Lietuvos Respublikos notarų ar konsulinių pareigūnų patvirtinti išankstiniai nurodymai registruojami Globos ir pagalbos priemonių registre.

2. Notarai ir konsuliniai pareigūnai Globos ir pagalbos priemonių registrui šio registro nuostatų nustatyta tvarka pateikia duomenis apie pateiktus, pakeistus ir panaikintus išankstinius nurodymus.

3. Globos ir pagalbos priemonių registre esantys duomenys apie pateiktą išankstinį nurodymą perduodami teismui, kai teismas kreipiasi sprendamas klausimą dėl asmens globos tam tikroje srityje ir (ar) turto administravimo nustatymo.“

16 straipsnis. 2.147 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2.147 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) mirus davusiam įgaliojimą fiziniam asmeniui ar jam nustačius globą srityje, kurioje duotas įgaliojimas, arba pripažinus jį nežinia kur esančiu;“.

2. Pakeisti 2.147 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) mirus fiziniam asmeniui, kuriam duotas įgaliojimas, ar jam nustačius globą srityje, kurioje duotas įgaliojimas, arba pripažinus jį nežinia kur esančiu.“

17 straipsnis. 2.184 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2.184 straipsnio 1 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) prokuristas miręs arba jam nustatyta globa srityje, kurioje duota prokūra, arba jis pripažintas nežinia kur esančiu.“

18 straipsnis. 3.15 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 3.15 straipsnį.

19 straipsnis. 3.38 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 3.38 straipsnio 3 dalį.

20 straipsnis. 3.48 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.48 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.48 straipsnis. Privalomas globos institucijų dalyvavimas

Nagrinėjant bylas dėl santuokos pripažinimo negaliojančia, jeigu vienas ar abu sutuoktiniai yra nepilnamečiai, privalo dalyvauti valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija ir pateikti išvadą, ar santuokos pripažinimas negaliojančia nepažeis šių asmenų ir (ar) jų vaikų teisių ir interesų, išskyrus atvejus, kai byla teisme nagrinėjama valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos pareikšto ieškinio pagrindu.“

21 straipsnis. 3.51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.51 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) abu sutuoktiniai yra veiksnūs.“

22 straipsnis. 3.55 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.55 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.55 straipsnis. Santuokos nutraukimo sąlygos

1. Santuoka vieno sutuoktinio prašymu, kuris paduodamas pareiškėjo gyvenamosios vietos apylinkės teismui, gali būti nutraukta esant bent vienai iš šių sąlygų:

- 1) sutuoktiniai gyvena skyrium (separacija) daugiau nei vienerius metus;
- 2) vienam sutuoktiniui po santuokos sudarymo teismo sprendimu nustatyta globa tam tikroje srityje;
- 3) vienas sutuoktinis teismo sprendimu pripažintas nežinia kur esančiu;
- 4) vienas sutuoktinis atlieka laisvės atėmimo bausmę ilgiau nei vienerius metus už netyčią nusikaltimą.

2. Sutuoktinio, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, interesais prašymą dėl santuokos nutraukimo gali paduoti jo globėjas, prokuroras arba globos institucija.“

23 straipsnis. 3.58 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.58 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.58. Privalomas globos institucijos dalyvavimas

Jeigu vienam sutuoktiniui tam tikroje srityje nustatyta globa, globos institucija privalo pateikti teismui išvadą dėl sutuoktinio, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, turtinių teisių užtikrinimo nutraukus santuoką.“

24 straipsnis. 3.72 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.72 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Kai santuoka nutraukta pagal vieno sutuoktinio prašymą dėl kito sutuoktinio globos tam tikroje srityje, sutuoktinis, kurio iniciatyva buvo nutraukta santuoka, privalo atlyginti buvusio sutuoktinio, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, gydymo ir priežiūros išlaidas, jeigu jos nėra padengiamos iš valstybinio socialinio draudimo lėšų.“

25 straipsnis. 3.102 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 3.102 straipsnio 4 dalį.

26 straipsnis. 3.124 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.124 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.124 straipsnis. Turto padalijimas teismo sprendimu nenutraukiant santuokos

Jeigu vienam sutuoktiniui nustatyta globa tam tikroje srityje arba jis nuostolingai tvarko bendrą turtą ar savo veiksmis kelia pavojų bendrajai jungtinei sutuoktinių nuosavybei ir šeimos interesams, ar be pakankamo pagrindo neprisideda prie šeimos poreikių tenkinimo, tai kitas sutuoktinis turi teisę kreiptis į teismą dėl turto padalijimo.“

27 straipsnis. 3.144 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3.144 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Kai vaiko motina yra mirusi ar jai nustatyta globa šioje srityje, ar dėl kitų priežasčių negali paduoti pareiškimo pripažinti tėvystę su vaiko tėvu arba tėvystės pripažinti nesutinka nepilnamečio ar pilnamečio vyro, kuriam nustatyta globa šioje srityje ir kuris laiko save vaiko tėvu, tėvai ar globėjai (rūpintojai), arba raštiškai sutikimo nepatvirtina vaikas, kuriam yra suėję dešimt metų, pareiškimas dėl tėvystės pripažinimo yra tėvystės registravimo pagrindas, jei šį pareiškimą patvirtina teismas. Kai vaiko motina yra mirusi ar jai nustatyta globa šioje srityje, ar dėl kitų priežasčių ji negali paduoti pareiškimo pripažinti tėvystę su vaiko tėvu, tačiau vaiko tėvas pateikia biologinius tėvystės ryšius įrodančių tyrimų išvadą, notaro patvirtintas pareiškimas dėl tėvystės pripažinimo yra tėvystės registravimo pagrindas.“

2. Pakeisti 3.144 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nagrinėdamas pareiškimą dėl tėvystės pripažinimo, kai vaiko motina yra mirusi ar jai nustatyta globa šioje srityje ar dėl kitų priežasčių ji negali paduoti pareiškimo kartu su vyru, laikančiu save vaiko tėvu, teismas turi iš vaiko tėvo pareikalauti įrodymų, patvirtinančių tėvystę.“

28 straipsnis. 3.145 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.145 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Jei nagrinėjamą pareiškimą dėl tėvystės pripažinimo ginčija nepilnamečio, vyro, kuriam nustatyta globa šioje srityje ir kuris laiko save vaiko tėvu, tėvai ar globėjai (rūpintojai), pareiškimas perduodamas nagrinėti ieškinio teisena tėvytei nustatyti.“

29 straipsnis. 3.147 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.147 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jei vaiko tėvas atsisako pripažinti tėvystę pareiškimu dėl tėvystės pripažinimo ar vaiko tėvas mirė, ieškinį dėl tėvystės nustatymo gali paduoti vaiko motina, vaikas, įgijęs veiksnumą, vaiko globėjas (rūpintojas), valstybinė vaikų teisių apsaugos institucija arba mirusio vaiko palikuonys.“

30 straipsnis. 3.151 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.151 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.151 straipsnis. Asmenys, turintys teisę kreiptis dėl tėvystės (motinystės) nuginkėjimo

1. Pareikšti ieškinį dėl tėvystės (motinystės) nuginkėjimo gali asmuo, vaiko gimimo akto įrašė įrašytas kaip vaiko motina ar tėvas, asmuo, vaiko gimimo įrašė neįrašytas kaip motina ar tėvas, bet laikantis save vaiko motina ar tėvu, nepilnamečio vyro, vaiko gimimo įrašė įrašyto kaip tėvas, tėvai ar globėjai (rūpintojai), vaikas, sulaukęs pilnametystės, ar nepilnametis, įgijęs veiksnumą.

2. Jei vaiko motinai ar tėvui yra nustatyta globa šioje srityje, pareikšti ieškinį gali jo globėjai.

3. Pareikšti ieškinį dėl tėvystės nuginkėjimo vyrui, kuris yra miręs, gali jo įpėdiniai, jeigu asmuo, įrašytas kaip vaiko tėvas, mirė nepasibaigus ieškinio senaties terminui, numatytam šio kodekso 3.152 straipsnyje.“

31 straipsnis. 3.152 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.152 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu asmenys, įrašyti kaip vaiko motina ar tėvas, apie tokį įrašą sužinojo būdami nepilnamečiai ar jiems nustačius globą šioje srityje, vienerių metų terminas skaičiuojamas nuo tos dienos, kai jie sulaukė pilnametystės arba kai jiems buvo panaikinta globa šioje srityje.“

32 straipsnis. 3.157 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.157 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Tėvai yra savo neveiksnių nepilnamečių vaikų atstovai pagal įstatymą, išskyrus tėvus, kuriems teismo sprendimu nustatyta globa šioje srityje, ir kitus šiame kodekse nustatytus atvejus.“

33 straipsnis. 3.163 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.163 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nepilnametis, įgijęs veiksnumą, savo teises gina pats.“

34 straipsnis. 3.174 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.174 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Kreiptis į teismą dėl vaiko gyvenamosios vietos nustatymo gali vaiko tėvas, motina, taip pat nepilnamečių tėvų, neturinčių veiksnumo, tėvai ar globėjai (rūpintojai).“

35 straipsnis. 3.210 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.210 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Įvaikintojais negali būti asmenys, kuriems teismo sprendimu nustatyta globa šioje srityje, asmenys, kuriems yra ar buvo apribota tėvų valdžia, buvę vaiko globėjai (rūpintojai), kurie buvo nušalinti nuo globėjo (rūpintojo) pareigų šio kodekso 3.246 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais, asmenys, nuo kurių yra atskirtas vaikas, taip pat asmenys, turintys psichikos ir elgesio sutrikimų ar sergantys kitomis ligomis, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Įvaikintojais taip pat negali būti asmenys, nuteisti už tyčinį nusikaltimą žmoniškumui, žmogaus gyvybei, laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, vaikui ir šeimai, visuomenės saugumui, dorovei, nusikaltimą, pavojingą žmogaus gyvybei ir sveikatai, sunkų sveikatos sutrikdymą, taip pat nusikaltimą, susijusį su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis, nuodingosiomis ar stipriai veikiančiomis medžiagomis, neatsižvelgiant į tai, ar teistumas yra išnykęs, ar panaikintas įstatymų nustatyta tvarka. Dėl asmens, nuteisto už kitas nusikalstamas veikas, teisės įvaikinti sprendžia teismas, įvertinęs padarytos nusikalstamos (nusikalstamų) veikos (veikų) pobūdį ir pavojingumą bei atsižvelgdamas į vaiko interesus.“

36 straipsnis. 3.212 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.212 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jei įvaikinamo vaiko tėvai yra nepilnamečiai ar jiems nustatyta globa šioje srityje, būtinas jų tėvų arba globėjų (rūpintojų) rašytinis sutikimas, patvirtintas teismo. Visais šioje dalyje nurodytais atvejais teismas, nagrinėdamas bylą, privalo išklausti įvaikinamo vaiko tėvų nuomonę, jei asmuo gali ją išreikšti ir suvokti įvaikinimo procesą, tikslus ir pasekmes. Jei įvaikinamas vaikas turi įstatymų nustatyta tvarka paskirtą nuolatinį globėją (rūpintoją) ir šiam vaikui nustatyta globa (rūpyba) šeimoje, būtinas globėjo (rūpintojo) rašytinis sutikimas, patvirtintas teismo. Atsisakymo duoti sutikimą įvaikinti motyvai turi būti pagrįsti. Teismas, nustatęs, kad atsisakymo duoti sutikimą įvaikinti motyvai yra nepagrįsti, gali priimti sprendimą įvaikinti be globėjo (rūpintojo) sutikimo.“

37 straipsnis. 3.213 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.213 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.213 straipsnis. Tėvų sutikimo įvaikinti vaiką atšaukimas

1. Tėvai savo duotą sutikimą įvaikinti gali atšaukti, jei dėl įvaikinimo nėra priimtas teismo sprendimas. Atšaukti tėvų, kuriems nustatyta globa šioje srityje, sutikimą įvaikinti gali globėjai.

2. Pareiškimą dėl sutikimo įvaikinti vaiką atšaukimo tėvai (tėvų, kuriems nustatyta globa šioje srityje, globėjai) turi įteikti valstybinei vaiko teisių apsaugos institucijai. Jei vaikas įvaikintas, valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija apie tai praneša tėvams, neatskleisdama įvaikintojų. Prašymą įteikus iki dienos, kurią turi būti teisme nagrinėjamas prašymas dėl įvaikinimo, valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija praneša teismui, nagrinėjančiam šį prašymą, apie sutikimo atšaukimą ir pasiūnia sutikimo atšaukimo pareiškimą nagrinėti tą sutikimą patvirtinusiam teismui. Prašymo dėl įvaikinimo nagrinėjimas sustabdomas tol, kol bus išspręstas sutikimo atšaukimo klausimas.

3. Teismas nepatvirtina sutikimo įvaikinti atšaukimo, jei nuo tėvų valdžios apribojimo yra praėję vieneri metai ir tėvų valdžios apribojimas nepanaikintas arba jeigu nustato, kad tėvai (tėvų, kuriems nustatyta globa šioje srityje, globėjai) duotą sutikimą atšaukia tik siekdami materialinės naudos.“

38 straipsnis. 3.216 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.216 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.216 straipsnis. Įvaikintojo sutuoktinio sutikimas įvaikinti

1. Jeigu vaiką įvaikina vienas iš sutuoktinių, būtinas kito sutuoktinio rašytinis sutikimas įvaikinti.
2. Kito sutuoktinio sutikimo įvaikinti nereikalaujama, jeigu teismas yra priėmęs sprendimą dėl sutuoktinių gyvenimo skyrium arba jeigu sutuoktinis yra paskelbtas nežinia kur esančiu ar jam nustatyta globa šioje srityje.“

39 straipsnis. 3.238 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.238 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

- „1. Globa tam tikroje srityje yra nustatoma siekiant įgyvendinti asmens teises ir interesus. Globa negali būti nustatoma santuokos, rinkimų ir darbo teisinių santykių srityse.“

40 straipsnis. 3.239 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 3.239 straipsnį.

41 straipsnis. 3.240 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.240 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.240 straipsnis. Globėjo teisinė padėtis

1. Globėjas yra savo globotinių atstovas pagal įstatymą ir įgyvendina globotinių teises ir interesus be specialaus pavedimo.
2. Globėjas turi teisę sudaryti atstovaujamo globotinio vardu ir interesais visus būtinus sandorius toje srityje, kurioje jam nustatyta globa, atsižvelgdamas į jo valią.“

42 straipsnis. 3.241 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.241 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.241 straipsnis. Globos institucijos

1. Globos institucijos yra savivaldybių administracijos. Jos prižiūri globėjų, asmenų, kurie dėl savo asmeninių gebėjimų sutrikimo ar nepakankamumo negali apginti savo turtinių interesų, turto administratorių, rūpintojų ir pagalbą priimančią sprendimus teikiančių asmenų veiklą.
2. Asmens, kuriam teismo sprendimu nustatyta globa tam tikroje srityje ir kuris yra gydymo ar globos paslaugas teikiančiose institucijose, globos funkcijas atlieka atitinkama gydymo ar globos paslaugas teikianti institucija tik tol, kol paskiriamas jo globėjas.
3. Nepilnamečių globos ir rūpybos institucijos yra valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija bei kitos šioje knygoje nurodytos institucijos.“

43 straipsnis. 3.242 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.242 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.242 straipsnis. Globėjo ir rūpintojo paskyrimas

1. Teismas, nustatęs globą pilnamečiam fiziniam asmeniui tam tikroje srityje, privalo nedelsdamas paskirti šio asmens globėją toje srityje.
2. Nepilnamečio globėjas ar rūpintojas skiriamas šios knygos XVIII skyriaus normų nustatyta tvarka, išskyrus užsieniečių teisinę padėtį reglamentuojančiame įstatyme nustatytas išimtis.
3. Globėju ar rūpintoju gali būti skiriamas fizinis asmuo, kai yra jo rašytinis sutikimas. Skiriant asmenį globėju ar rūpintoju, turi būti atsižvelgiama į jo moralines ir kitokias savybes, jo galimybę įgyvendinti globėjo ar rūpintojo funkcijas, jo santykius su asmeniu, kuriam nustatoma globa ar rūpyba, į globotinio ar rūpintinio pageidavimą, į globėjo ar rūpintojo pageidavimą bei kitas turinčias reikšmės aplinkybes.
4. Pilnamečio asmens globėju taip pat gali būti skiriamas juridinis asmuo, įstatymų nustatyta tvarka teikiantis socialines paslaugas. Tokiu atveju globėjo funkcijas atlieka juridinio asmens paskirtas fizinis asmuo – juridinio asmens darbuotojas.

5. Šio straipsnio normos netaikomos, jeigu globėju yra paskirta atitinkama gydymo ar globos paslaugas teikianti institucija, kurioje yra asmuo, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje.“

44 straipsnis. 3.243 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.243 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.243 straipsnis. Globėjo ir rūpintojo pareigų atlikimas

1. Globėjas, kuris yra globotinio tėvas, motina ar kitas artimasis giminaitis, pareigas atlieka neatlygintinai. Kitais atvejais globėjas turi teisę į savo patirtų būtinų išlaidų, susijusių su globėjo pareigomis, atlyginimą iš globojamo asmens turto. Šių išlaidų dydį ir jų atlyginimo tvarką nustato teismas pagal globėjo prašymą.“

2. Šis straipsnis netaikomas tais atvejais, kai globėjo ar rūpintojo funkcijas atlieka gydymo ar globos paslaugas teikianti institucija.

3. Nepilnamečių asmenų globėjai ir rūpintojai turi gyventi kartu su nepilnamečiu, išskyrus šio kodekso 3.265 straipsnio 4 punkte numatytus atvejus. Nepilnamečio, sulaukusio šešiolikos metų, rūpintojas gali gyventi skyrium, jeigu dėl to sutikimą davė valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija.

4. Globėjai ir rūpintojai privalo informuoti globos (rūpybos) instituciją apie savo gyvenamosios vietos pasikeitimą.

5. Jeigu išnyksta aplinkybės, dėl kurių asmeniui buvo nustatyta globa tam tikroje srityje, asmens globėjas turi kreiptis į teismą dėl globos panaikinimo.“

45 straipsnis. 3.244 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.244 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.244 straipsnis. Asmens, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, turto ir pajamų naudojimas

1. Asmens, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, turtą ir jo duodamas pajamas globėjas turi naudoti išimtinai globojamo asmens interesais, atsižvelgdamas į jo valią.

2. Sandoriams, kurių suma didesnė kaip vienas tūkstantis penki šimtai eurų, sudaryti yra reikalingas išankstinis teismo leidimas.

3. Visais atvejais yra reikalingas išankstinis teismo leidimas, jeigu globėjas nori parduoti, dovanoti ar kitoku būdu perleisti globotinio nekilnojamąjį daiktą ar daiktines teises, jį išnuomoti, perduoti neatlygintinai naudotis, įkeisti ar kitoku būdu suvaržyti teises į nekilnojamąjį daiktą ar daiktines teises, taip pat sudaryti bet kokią kitą sandorį, jeigu dėl šio sandorio globotinio turtas sumažėtų ar būtų perleistas ar suvaržytos globotinio daiktinės teisės.

4. Globėjas, jo artimieji giminaičiai negali sudaryti sandorių su globotiniu, išskyrus atvejus, kai turtas globotiniui yra dovanojamas ar perduodamas neatlygintinai naudotis, jeigu tai atitinka globotinio interesus ir valią.“

46 straipsnis. 3.245 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.245 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.245 straipsnis. Asmens, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, turto administravimas

1. Tais atvejais, kai asmuo, kuriam tam tikroje srityje nustatoma globa, turi nekilnojamųjų ar kilnojamųjų daiktų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra (įmonė, žemė, pastatas ir kt.), teismas savo nutartimi paskiria turto administratorių. Turto administratoriumi gali būti skiriamas globėjas arba kitas asmuo. Turto administratoriui yra taikomi šio kodekso normų nustatyti globėjo veiksmų apribojimai.

2. Administratoriaus įgaliojimai pasibaigia panaikinus globą tam tikroje srityje, taip pat teismo nutartimi jį nušalinus ar jį pakeitus kitu asmeniu.“

47 straipsnis. 3.246 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3.246 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Globėjas ar rūpintojas, kurie netinkamai atlieka pareigas, neužtikrina globotinio ar rūpintinio teisių ir interesų apsaugos, naudojasi savo teisėmis savanaudiškais tikslais, gali būti nušalinti nuo globėjo

ar rūpintojo pareigų. Jeigu šiais globėjo veiksmais buvo padaryta žalos globojamam asmeniui, globėjas privalo ją atlyginti.“

2. Pakeisti 3.246 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Kreiptis į teismą dėl globėjo ar rūpintojo atleidimo nuo pareigų turi teisę pats globėjas ar rūpintojas, globos ir rūpybos institucijos. Kreiptis į teismą dėl globėjo nušalinimo nuo pareigų turi teisę pats asmuo, kuriam tam tikroje srityje nustatyta globa, globos institucijos arba prokuroras, dėl vaiko globėjo nušalinimo nuo pareigų – globos ir rūpybos institucijos arba prokuroras, o dėl vaiko rūpintojo nušalinimo nuo pareigų – globos ir rūpybos institucijos arba prokuroras, arba rūpintinis.“

48 straipsnis. 3.247 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.247 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.247 straipsnis. Globos ir rūpybos pasibaigimas

1. Globa tam tikroje srityje pasibaigia įsiteisėjus teismo sprendimui panaikinti globą.
2. Nepilnamečiui sulaukus keturiolikos metų, jo globa pasibaigia, jo globėjas tampa nepilnamečio rūpintoju be papildomo sprendimo.
3. Rūpyba taip pat pasibaigia nepilnamečiui sulaukus aštuoniolikos metų arba kai jis įgyja veiksnumą iki aštuoniolikos metų kitais įstatymų nustatytais atvejais.“

49 straipsnis. 3.257 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.257 straipsnio 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) abiem tėvams arba turimam vieninteliui iš tėvų nustatyta globa šioje srityje;“.

50 straipsnis. 3.269 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.269 straipsnio 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) kuriam nenustatyta globa šioje srityje;“.

51 straipsnis. 3.277 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.277 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.277 straipsnis. Globos nustatymas

1. Globa tam tikroje srityje teismo sprendimu nustatoma pilnamečiam fiziniam asmeniui, kuris dėl savo asmeninių gebėjimų sutrikimo ar nepakankamumo negali suprasti savo veiksmų reikšmės ar jų valdyti. Globa tam tikroje srityje gali būti nustatoma tik tuo atveju, kai asmeniui socialinės, asmens sveikatos priežiūros paslaugos ir kitos įstatymuose numatytos asmens teisės mažiau ribojančios priemonės, siekiant padėti įgyvendinti jo veiksnumą, nėra pakankamos.
2. Teismas negali paskirti globėjo prieš asmens, kuriam paskiriamas globėjas, valią. Globėjo teisės ir pareigos nustato šio kodekso trečiosios knygos normos.
3. Prašymą nustatyti asmeniui globą tam tikroje srityje turi teisę paduoti to asmens sutuoktinis, tėvai, pilnamečiai vaikai, globos institucija arba prokuroras. Jie taip pat turi teisę kreiptis į teismą dėl globos tam tikroje srityje panaikinimo. Dėl globos tam tikroje srityje panaikinimo taip pat turi teisę kreiptis asmuo, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje.
4. Asmeniui, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, teisės aktuose nustatytos globos teisinės pasekmės atsiranda tik toje srityje.“

52 straipsnis. 3.278 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.278 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.278 straipsnis. Globėjo ir rūpintojo veiklos kontrolė

1. Globos institucijos privalo kontroliuoti, ar globėjas (rūpintojas) tinkamai atlieka savo pareigas.
2. Globėjo pareigas, susijusias su globotinio turto administravimu, nustato šio kodekso ketvirtosios knygos normos, reglamentuojančios turto administravimą.“

53 straipsnis. 3.279¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 3.279¹ straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Sutartys dėl pagalbos priimant sprendimus sudaromos notarine forma arba socialinių paslaugų teikimą ar asmens su negalia teisių apsaugos įgyvendinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Sutartys dėl pagalbos priimant sprendimus ar jų pakeitimai registruojami Neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registre. Sutarčiai dėl pagalbos priimant sprendimus ar jos pakeitimams įregistruoti reikalingus duomenis Neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registrai pateikia šią sutartį ar jos pakeitimus patvirtinęs notaras ar konsulinis pareigūnas šio registro nuostatų nustatyta tvarka. Kai pagalba priimant sprendimus teikiama socialinių paslaugų teikimą ar asmens su negalia teisių apsaugos įgyvendinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka, sutarčiai dėl pagalbos priimant sprendimus ar jos pakeitimams įregistruoti reikalingus duomenis Neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registrai pateikia pagalbos priimant sprendimus paslaugos teikėjas šio registro nuostatų nustatyta tvarka. Sutartis dėl pagalbos priimant sprendimus prieš trečiuosius asmenis gali būti panaudota ir jiems sukelia teisinės pasekmes tik tuo atveju, jei ji įregistruota Neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registre.“

2. Papildyti 3.279¹ straipsnį 5 dalimi:

„5. Šio skyriaus normos teikiant pagalbos priimant sprendimus paslaugas taikomos tiek, kiek socialinių paslaugų teikimą ar asmens su negalia teisių apsaugos įgyvendinimą reglamentuojantys teisės aktai nenustato kitaip.“

54 straipsnis. 3.279¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.279¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.279¹ straipsnis. Pagalba priimant sprendimus

1. Pilnametis fizinis asmuo gali raštu sudaryti sutartį su pilnamečiu fiziniu asmeniu, kuriuo jis pasitiki, dėl pagalbos priimant sprendimus tam tikrose gyvenimo srityse. Sutartis dėl pagalbos priimant sprendimus gali būti sudaroma, kai asmeniui dėl psichikos ir elgesio sutrikimo arba dėl kitų aplinkybių (amžiaus, ligos ar kitų) sudėtinga priimti jo interesus ir valią atitinkančius sprendimus.

2. Sutartys dėl pagalbos priimant sprendimus sudaromos notarine forma arba socialinių paslaugų teikimą ar asmens su negalia teisių apsaugos įgyvendinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Sutartys dėl pagalbos priimant sprendimus ar jų pakeitimai registruojami Globos ir pagalbos priemonių registre. Sutarčiai dėl pagalbos priimant sprendimus ar jos pakeitimams įregistruoti reikalingus duomenis Globos ir pagalbos priemonių registrai pateikia šią sutartį ar jos pakeitimus patvirtinęs notaras ar konsulinis šio registro nuostatų nustatyta tvarka. Kai pagalba priimant sprendimus teikiama socialinių paslaugų teikimą ar asmens su negalia teisių apsaugos įgyvendinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka, sutarčiai dėl pagalbos priimant sprendimus ar jos pakeitimams įregistruoti reikalingus duomenis Globos ir pagalbos priemonių registrai pateikia pagalbos priimant sprendimus paslaugos teikėjas šio registro nuostatų nustatyta tvarka. Sutartis dėl pagalbos priimant sprendimus prieš trečiuosius asmenis gali būti panaudota ir jiems sukelia teisinės pasekmes tik tuo atveju, jei ji įregistruota Globos ir pagalbos priemonių registre.

3. Pagalbą teikiantis asmuo privalo vengti savo ir asmens, kuriam teikiama pagalba, interesų konflikto. Jei teikiant pagalbą kilo interesų konfliktas, *mutatis mutandis* taikomos šio kodekso 2.135 straipsnio nuostatos.

4. Pagalbą teikiančių asmenų veiklą prižiūri ir kontroliuoja šio kodekso 3.241 straipsnio 1 dalyje nurodytos globos institucijos.

5. Šio skyriaus normos teikiant pagalbos priimant sprendimus paslaugas taikomos tiek, kiek socialinių paslaugų teikimą ar asmens su negalia teisių apsaugos įgyvendinimą reglamentuojantys teisės aktai nenustato kitaip.“

55 straipsnis. 3.279² straipsnio pakeitimas

Papildyti 3.279² straipsnį 3 dalimi:

„3. Asmeniui, sudariusiam sutartį dėl pagalbos priimant sprendimus, pageidaujant, asmuo, teikiantis pagalbą priimant sprendimus, (toliau šiame skyriuje – pagalbininkas) turi teisę dalyvauti šiam asmeniui sudarant sandorius su trečiaisiais asmenimis, teikti pagalbą kreipiantis į valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitus juridinius asmenis, dalyvaujant kituose teisiniuose santykiuose, kai jam

reikalinga pagalba priimant sprendimus (pagalba suteikiant šiam asmeniui reikalingą informaciją suprantamu būdu, pristatant jo priimtą sprendimą, jam komunikuojant su kitomis institucijomis, įstaigomis, asmenimis ir pan.).“

56 straipsnis. 3.279³ straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 3.279³ straipsnį nauja 2 dalimi:

„2. Kai pagalba priimant sprendimus teikiama socialinių paslaugų teikimą ar asmens su negalia teisių apsaugos įgyvendinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka, sutartis dėl pagalbos priimant sprendimus nutraukiama šioje sutartyje nustatyta tvarka, o jei sutartyje tokia tvarka nenustatyta, – šioje dalyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka. Duomenis, reikalingus šios sutarties nutraukimo faktui įregistruoti, Neveiksnių ir ribotai veiksmių asmenų registrai šio registro nuostatų nustatyta tvarka pateikia pagalbos priimant sprendimus paslaugos teikėjas.“

2. Buvusią 3.279³ straipsnio 2 dalį laikyti 3 dalimi.

57 straipsnis. 3.279³ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3.279³ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„3.279³ straipsnis. Pagalbos priimant sprendimus teikimo pabaiga

1. Bet kuri iš sutarties dėl pagalbos priimant sprendimus šalių gali kreiptis į notarą ar konsulinį pareigūną ir pateikti pareiškimą dėl sutarties nutraukimo. Pareiškimą dėl sutarties dėl pagalbos priimant sprendimus nutraukimo tvirtina notaras ar konsulinis pareigūnas. Pareiškimą dėl sutarties dėl pagalbos priimant sprendimus nutraukimo patvirtinęs notaras ar konsulinis pareigūnas Globos ir pagalbos priemonių registrai šio registro nuostatų nustatyta tvarka pateikia duomenis, reikalingus šios sutarties nutraukimo faktui įregistruoti.

2. Kai pagalba priimant sprendimus teikiama socialinių paslaugų teikimą ar asmens su negalia teisių apsaugos įgyvendinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka, sutartis dėl pagalbos priimant sprendimus nutraukiama šioje sutartyje nustatyta tvarka, o jei sutartyje tokia tvarka nenustatyta, – šioje dalyje nurodytų teisės aktų nustatyta tvarka. Duomenis, reikalingus šios sutarties nutraukimo faktui įregistruoti, Globos ir pagalbos priemonių registrai šio registro nuostatų nustatyta tvarka pateikia pagalbos priimant sprendimus paslaugos teikėjas.

3. Sutarties dėl pagalbos priimant sprendimus nutraukimo faktas prieš trečiuosius asmenis gali būti panaudotas ir jiems sukelia teisinių pasekmių tik tuo atveju, jei jis įregistruotas Globos ir pagalbos priemonių registre.“

58 straipsnis. Kodekso papildymas 3.279⁴ straipsniu

Papildyti Kodeksą 3.279⁴ straipsniu:

„3.279⁴ straipsnis. Pagalbos priimant sprendimus teikimo pagrindai

Šio skyriaus nuostatos *mutatis mutandis* taikomos ir pagalbininkams, kurie teikia pagalbą priimant sprendimus kitais nei sutarties dėl pagalbos priimant sprendimus pagrindais, kai tokia pagalba teikiama pagal socialinių paslaugų teikimą ar asmens su negalia teisių apsaugos įgyvendinimą reglamentuojančius teisės aktus.“

59 straipsnis. 4.80 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4.80 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu vienam iš bendraturčių yra nustatyta globa šioje srityje arba vienas iš bendraturčių yra nepilnametis, atidalijant dalį iš bendrosios dalinės nuosavybės turi dalyvauti globos (rūpybos) institucija.“

60 straipsnis. 4.236 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4.236 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Nekilnojamojo daikto administravimo faktas registruojamas viešame registre ir nurodomas jo administratorius. Šio kodekso 4.239 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju turto administravimo faktas registruojamas Globos ir pagalbos priemonių registre ir nurodomas turto administratorius.“

61 straipsnis. 4.237 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4.237 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Turto administratoriumi gali būti fizinis ar juridinis asmuo, kuriam teisės aktai leidžia teikti turto administravimo paslaugas. Šio kodekso 4.239 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju turto administratoriumi gali būti šio kodekso 4.239 straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys ar gydymo arba globos institucija, kurioje yra asmuo, kurio turtui nustatytas paprastas turto administravimas.“

62 straipsnis. 4.238 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4.238 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Turto administratorius turi teisę į atlyginimą, nustatytą administravimą nustatančiame akte, išskyrus atvejus, kai pagal įstatymą administravimas yra nemokamas. Jeigu akte, nustatančiame administravimą, atlyginimo dydis nenustatytas, jį nustato teismas, atsižvelgdamas į administratoriaus teikiamų paslaugų rinkos vertę. Šio kodekso 4.239 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju turto administravimas yra neatlygintinas.“

63 straipsnis. 4.239 straipsnio pakeitimas

Papildyti 4.239 straipsnį 3 dalimi:

„3. Jei asmuo dėl savo asmeninių gebėjimų sutrikimo ar nepakankamumo negali apginti savo turtinių interesų, tokio asmens sutuoktinis ar sugyventinis (partneris), o jei jo nėra, – vienas iš tėvų (įtėvių) arba vienas iš pilnamečių vaikų (įvaikių), arba vienas iš pilnamečių brolių (seserų), arba vienas iš pilnamečių vaikaičių, arba vienas iš senelių turi teisę kreiptis į teismą su prašymu skirti šioje dalyje nurodyto asmens turto administratorių. Šiuo atveju gali būti skiriamas tik turto paprastas administravimas.“

64 straipsnis. 4.240 straipsnio pakeitimas

Papildyti 4.240 straipsnį 5 dalimi:

„5. Asmuo, kurio turtui nustatomas administravimas šio kodekso 4.239 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju, turi teisę savarankiškai sudaryti smulkius buitinius sandorius, sandorius, susijusius su asmeninės naudos gavimu neatlygintinai, taip pat sandorius, susijusius su savo uždirbtų lėšų, turto administratoriaus, kitų asmenų ar institucijų suteiktų lėšų panaudojimu, jeigu šiems sandoriams nėra nustatyta notarinė ar kita speciali forma.“

65 straipsnis. 4.251 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4.251 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) administratoriui nustačius globą šioje srityje;“.

66 straipsnis. 5.15 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5.15 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Testamentą gali sudaryti tik asmuo, kuris suvokia savo veiksmų reikšmę ir pasekmes.“

67 straipsnis. 5.16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5.16 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Negalioja testamentas:

- 1) sudarytas asmens, kuriam nustatyta globa šioje srityje;
- 2) kurio turinys neteisėtas ar nesuprantamas.“

68 straipsnis. 5.17 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5.17 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vėlesnį testamentą pripažinus negaliojančiu, anksčiau sudarytas testamentas netampa galiojančiu, išskyrus atvejus, kai vėlesnis testamentas pripažįstamas negaliojančiu dėl to, kad jis buvo

sudarytas dėl smurto ar realaus grasinimo, taip pat asmens, kuriam teismo sprendimu nustatyta globa šioje srityje.“

69 straipsnis. 5.56 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5.56 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„5.56 straipsnis. Nepilnamečių įpėdinių ir pilnamečių įpėdinių, kuriems nustatyta globa šioje srityje, teisės į palikimą įgyvendinimas

Nepilnamečių vardu palikimą priima jų tėvai arba globėjai. Ribotai veiksnius nepilnamečiai palikimą priima tik tėvų arba rūpintojų sutikimu. Pilnamečio asmens, kuriam nustatyta globa šioje srityje, vardu palikimą priima jo globėjas.“

70 straipsnis. 5.64 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5.64 straipsnio 1 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) nors vienam iš įpėdinių yra nustatyta globa šioje srityje;“.

71 straipsnis. 6.47 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6.47 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„6.47 straipsnis. Prievolės įvykdymas kreditoriui, kuriam nustatyta globa, ar kreditoriui, neturėjusiam teisės priimti prievolės įvykdymą asmeniškai“.

2. Pakeisti 6.47 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Prievolės įvykdymas kreditoriui, kuriam toje srityje nustatyta globa, laikomas tinkamu prievolės įvykdymu tik tiek, kiek skolininkas įrodo, kad toks įvykdymas tikrai atitiko kreditoriaus, kuriam toje srityje nustatyta globa, interesus ir buvo atliktas jo naudai.“

72 straipsnis. 6.48 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6.48 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6.48 straipsnis. Skolininko, kuriam nustatyta globa, prievolės įvykdymas

Jeigu prievolę įvykdė skolininkas, kuriam toje srityje nustatyta globa, tai negalima ginčyti prievolės įvykdymo remiantis tuo, kad skolininkui nustatyta globa toje srityje.“

73 straipsnis. 6.56 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6.56 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) kreditoriui inicijuotas globos nustatymo šioje srityje procesas ir nepaskirtas globėjas;“.

2. Pripažinti netekusiu galios 6.56 straipsnio 1 dalies 5 punktą.

74 straipsnis. 6.172 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6.172 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6.172 straipsnis. Oferento ar akceptanto mirtis, bankrotas, likvidavimas ar globos jam nustatymas

Oferento ar akceptanto mirtis, bankroto bylos jam iškėlimas, likvidavimas ar globos šioje srityje jam nustatymas daro pasiūlymą sudaryti sutartį negaliojantį, jeigu šie įvykiai atsirado iki akcepto gavimo.“

75 straipsnis. 6.268 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 6.268 straipsnio 3 dalį.

2. Pakeisti 6.268 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Jeigu žalos padarė asmuo, kuris savo veiksmų reikšmės suprasti ar jų valdyti negalėjo dėl psichikos ir elgesio sutrikimo, tai teismas gali įpareigoti atlyginti žalą kartu su šiuo asmeniu gyvenantį jo sutuoktinį, tėvus ar pilnamečius jo vaikus, kurie žinojo apie tokią žalą padariusio asmens psichikos būklę, tačiau nesiėmė jokių priemonių, kad tam asmeniui būtų suteiktos socialinės, asmens sveikatos priežiūros

paslaugos ar taikytos kitos įstatymuose numatytos priemonės, kurias suteikus ar taikius žalos būtų buvę galima išvengti.“

76 straipsnis. 6.278 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6.278 straipsnį ir jį išdėstyti taip:“

„6.278 straipsnis. Atsakomybė už pilnamečio fizinio asmens, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, padarytą žalą

1. Už pilnamečio fizinio asmens, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, padarytą žalą atsako jo globėjas arba jį prižiūrėti privalanti institucija, jeigu neįrodo, kad žala atsirado ne dėl jų kaltės.

2. Globėjo ar atitinkamos institucijos pareiga atlyginti žalą nepasibaigia ir tuo atveju, kai žalą padariusiam asmeniui po jos padarymo panaikinama globa.

3. Jeigu globėjas mirė ar neturi pakankamai lėšų žalai, padarytai asmens sveikatai ar gyvybei, atlyginti, o žalą padaręs asmuo turi pakankamai lėšų, tai teismas, atsižvelgdamas į asmens, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, ir nukentėjusio asmens turtinę padėtį bei kitas turinčias reikšmės bylai aplinkybes, gali išieškoti žalą iš asmens, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, turto.“

77 straipsnis. 6.280 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6.280 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Tėvai, globėjas ar rūpintojas, taip pat šio kodekso 6.275, 6.276 ir 6.278 straipsniuose nurodytos institucijos, atlyginę nepilnamečio ar pilnamečio fizinio asmens, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje, padarytą žalą, neturi regreso teisės į šiuos fizinius asmenis.“

78 straipsnis. 6.470 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6.470 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Dovanotojas negali būti asmuo, kuriam šioje srityje nustatyta globa. Asmens, kuriam šioje srityje nustatyta globa, globėjui draudžiama dovanoti šio asmens turtą šio asmens vardu, išskyrus simbolines dovanas, kurių vertė neviršija vienos bazinės socialinės išmokos dydžio sumos.“

2. Pakeisti 6.470 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Asmeniui, kuriam šioje srityje nustatyta globa, skirtas dovanas turi teisę priimti tik jo globėjas, išskyrus simbolines dovanas, kurių vertė neviršija vienos bazinės socialinės išmokos dydžio sumos.“

79 straipsnis. 6.586 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6.586 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Gyvenamosios patalpos nuomos sutartis negali būti pripažinta negaliojančia nuomotojo reikalavimu, jei jis, sudarydamas sutartį su asmeniu, kuris buvo tokios būklės, kai negalėjo suprasti savo veiksmų reikšmės ir jų valdyti, ar su nuomininku, kuriam šioje srityje nustatyta globa, tai žinojo.“

80 straipsnis. 6.723 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6.723 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Paslaugų teikėjo mirtis ar globos šioje srityje jam nustatymas nutraukia paslaugų sutartį, išskyrus atvejus, kai analogiškas paslaugas turi teisę ir gali taip pat kvalifikuotai teikti paslaugų teikėjo teisių perėmėjai. Paslaugų teikėjo įpėdiniai, žinantys apie užsakymą, privalo imtis jiems prieinamų adekvačių priemonių kliento interesams apsaugoti.“

81 straipsnis. 6.735 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6.735 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Pacientas turi teisę prašyti, kad būtų padarytos jo medicinos dokumentų kopijos. Ši paciento teisė gali būti ribojama tik įstatymų nustatyta tvarka. Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikėjas privalo paaiškinti pacientui įrašų medicinos dokumentuose reikšmę. Jeigu paciento reikalavimas yra pagrįstas, gydytojas privalo ištaisyti, užbaigti, panaikinti, paaiškinti ir (ar) pakeisti netikslus, neišsamius, dviprasmiškus duomenis arba su diagnoze, gydymu ar slauga nesusijusius duomenis.“

82 straipsnis. 6.763 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6.763 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) viena iš šalių pripažįstama nežinia kur esančia ar vienai iš jų nustatoma globa tam tikroje srityje.“

83 straipsnis. 6.765 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6.765 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytos taisyklės taip pat taikomos įgaliotinio, kuriam šioje srityje nustatyta globa, globėjui arba įgaliotinio, kuriam iškelta bankroto byla, nemokumo administratoriui.“

84 straipsnis. 6.792 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6.792 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) komisierius miršta, pripažįstamas nežinia kur esančiu, jam šioje srityje nustatoma globa, likviduojamas arba tampa nemokus (iškeliamas bankroto byla).“

85 straipsnis. 6.967 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6.967 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) kai patikėtinis miršta, pripažįstamas nežinia kur esančiu, jam šioje srityje nustatoma globa ar likviduojamas;“.

86 straipsnis. 6.978 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6.978 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) pripažinus vieną iš partnerių nežinia kur esančiu arba vienam iš jų nustačius globą šioje srityje, jeigu jungtinės veiklos sutartis ar vėlesnis likusių partnerių susitarimas nenustato išsaugoti jungtinės veiklos sutartį tarp likusių partnerių, išskyrus atvejus, kai jungtinės veiklos sutartis galioja ir be šio partnerio;“.

87 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus 53, 55, 56 ir 58 straipsnius bei šio straipsnio 3 dalį, įsigalioja 2027 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 53, 55, 56 ir 58 straipsniai įsigalioja 2025 m. liepos 1 d.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2025 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Įsigaliojus šiam įstatymui, asmenys, pripažinti neveiksniais visose srityse, tampa veiksnius ir laikoma, kad jiems yra nustatyta globa. Įsigaliojus šiam įstatymui, asmenys, pripažinti neveiksniais tam tikroje srityje, tampa veiksnius ir laikoma, kad jiems yra nustatyta globa teismo sprendime nurodytose srityse, o šių asmenų globėjai turi teisę veikti šiose srityse. Teismo sprendimuose nurodyti šioje dalyje nurodytų asmenų globėjai ir toliau lieka šių asmenų globėjais, kol bus pakeisti įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka. Įsigaliojus šiam įstatymui, asmenims, pripažintiems neveiksniais iki šio įstatymo įsigaliojimo, teismo sprendimais nustatyti ribojimai santuokos, rinkimų ir (ar) darbo teisinių santykių srityse taikomi tiek, kiek neprieštarauja šiuo įstatymu pakeistoms Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatoms. Dėl iki šio įstatymo įsigaliojimo pripažinto neveiksniu tam tikrose ar visose srityse asmens teisinio statuso peržiūrėjimo teismo tvarka gali kreiptis pats asmuo, to asmens globėjas, sutuoktinis, tėvai, pilnamečiai vaikai, globos institucija, prokuroras arba nevyriausybinė organizacija, veikianti asmenų su negalia teisių ir interesų apsaugos srityje.

5. Asmenys, kurie teismo pripažinti ribotai veiksniais turtinių santykių srityje iki šio įstatymo įsigaliojimo, įsigaliojus šiam įstatymui tampa veiksnius, o jų rūpintojai, nurodyti teismo sprendimuose, tampa šių asmenų turto administratoriais, nurodytais šio įstatymo 58 straipsnyje išdėstyto Civilinio kodekso 4.239 straipsnio 3 dalyje. Asmenys, kurie buvo pripažinti ribotai veiksniais kitose nei turtinių santykių srityse iki šio įstatymo įsigaliojimo, įsigaliojus šiam įstatymui tampa veiksnius ir teismo sprendimuose nurodytose srityse veikia su rūpintojų sutikimu. Įsigaliojus šiam įstatymui veikiančių rūpintojų veiklai ir

priežiūrai *mutatis mutandis* taikomos globėjų veiklą ir priežiūrą reglamentuojančios teisės aktų nuostatos. Įsigaliojus šiam įstatymui, asmenims, pripažintiems ribotai veiksniais iki šio įstatymo įsigaliojimo, teismo sprendimais nustatyti ribojimai santuokos, rinkimų ir (ar) darbo teisinių santykių srityse taikomi tiek, kiek neprieštarauja šiuo įstatymu pakeistoms Civilinio kodekso nuostatoms. Asmenų, kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo buvo pripažinti ribotai veiksniais kitose nei turtinių santykių srityse, rūpintojai per trejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos turi kreiptis į teismą dėl šių asmenų teisinio statuso peržiūrėjimo, o jei dėl tokio peržiūrėjimo rūpintojai nesikreipia, suėjus nurodytam trejų metų terminui šie asmenys tampa veiksnūs visose srityse ir jų rūpintojai atleidžiami nuo pareigų atlikimo.

6. Bylos dėl veiksnumo ribojimo ir globos asmeniui nustatymo, pradėtos ir nebaigtos nagrinėti iki įstatymo įsigaliojimo, baigiamos nagrinėti pagal šio įstatymo nuostatas.

7. Kituose teisės aktuose pateiktos nuorodos į Neveiksnų ir ribotai veiksnų asmenų registrą įsigaliojus šiam įstatymui reiškia nuorodas į Globos ir pagalbos priemonių registrą.

8. Kituose teisės aktuose vartojamos sąvokos ir formuluotės „neveiksnus asmuo“, „neveiksnus tam tikroje srityje asmuo“, „neveiksnus šioje srityje asmuo“, „neveiksnus atitinkamoje srityje asmuo“ atitinka šiuo įstatymu pakeistame Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse vartojamas formuluotes „asmuo, kuriam nustatyta globa“, „asmuo, kuriam nustatyta globa tam tikroje srityje“, „asmuo, kuriam nustatyta globa šioje srityje“, išskyrus teisės aktus, susijusius su santuokos, rinkimų ir darbo teisinių santykių sritimis.

88 straipsnis. Įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimas

1. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija atlieka šiame įstatyme nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą (toliau – *ex post* vertinimas).

2. Atliekant *ex post* vertinimą, turi būti įvertinta, ar panaikinus asmens neveiksnumo ir riboto veiksnumo institutus, asmenys, kurie dėl savo asmeninių gebėjimų sutrikimo ar nepakankamumo negali tinkamai apginti savo interesų, ir (ar) jų artimieji naudojo Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatytomis mažiau šių asmenų teises ribojančiomis teisinėmis priemonėmis, padedančiomis įgyvendinti asmenų veiksnumą; ar globos nustatymas pilnamečiam asmeniui buvo taikomas kaip kraštutinė priemonė, kai asmeniui socialinės, asmens sveikatos priežiūros paslaugos ir kitos įstatymuose numatytos asmens teises mažiau ribojančios priemonės siekiant padėti įgyvendinti jo veiksnumą nėra pakankamos; ar egzistuoja poreikis plėsti asmenų, galinčių atlikti globėjo funkcijas, ratą; ar asmens, teikiančio pagalbą priimant sprendimus, teisės dalyvauti kartu su asmeniu, kuriam teikiama ši pagalba, asmeniui sudarant sandorius su trečiaisiais asmenimis, kreipiantis į valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, kitus juridinius asmenis, dalyvaujant kituose teisiniuose santykiuose, kai asmeniui, sudariusiam sutartį dėl pagalbos priimant sprendimus, reikalinga tokia pagalba, įtvirtinimas padėjo asmenims, kuriems teikiama pagalba priimant sprendimus, įgyvendinti savo teises.

3. *Ex post* vertinimo laikotarpis – 2 metai nuo šio įstatymo įsigaliojimo.

4. *Ex post* vertinimas turi būti atliktas per metus nuo *ex post* vertinimo laikotarpio pabaigos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas